

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, ΗΛΙΟΥΓΕΝΝΑ Ή ΜΙΘΡΟΥΓΕΝΝΑ

ΛΑΜΠΡΟΥ Κ. ΣΚΟΝΤΖΟΥ Θεολόγου- Καθηγητού

Η μεγάλη εορτή των Χριστουγέννων αποτελεί για σύμπασα τη Χριστιανοσύνη την ευφρόσυνη ανάμνηση του πιο ελπιδοφόρου γεγονότος της ανθρώπινης ιστορίας. Διότι η Ενανθρώπιση του Θεού Λόγου ήταν, είναι και θα είναι το κέντρο όλων των ιστορικών εξελίξεων. Υπήρξε η απαρχή της πιο μεγάλης επανάστασης όλων των εποχών, καθότι έμελλε ο Θεάνθρωπος Λυτρωτής να αλλάξει την πορεία του κόσμου, να ανασύρει τον πεσόντα άνθρωπο από τα ζοφώδη σκότη της απατηλής πλάνης και να τον οδηγήσει στο ανέσπερο θεϊκό φως της αλήθειας. Αυτό το φως φτάνει ως τα μύχια της ψυχής μας. Μας φωτίζει και μας γεμίζει με άφατη χαρά, διότι μας δίνει τη βεβαιότητα ότι δεν είμαστε μόνοι στην πορεία της ζωής μας αλλά μαζί μας συμπορεύεται ο **«Εμμανουήλ ὁ ἐστὶ μεθερμηνεούμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»** (Ματθ.1, 23). Γι' αυτό ο ιερός υμνογράφος των Χριστουγέννων προτρέπει: **«Ευφραίνεσθε δίκαιοι, ουρανοὶ αγαλλιάσθε, σκιρτήσατε τὰ ὄρη Χριστοῦ γεννηθέντος»** (1^ο τροπάριο των αίνων).

Υπάρχει όμως και η θλιβερή εξαίρεση. Κάποιοι όχι μόνο δε χαίρονται από την ενανθρώπιση του Θεού, αλλά λυπούνται, οδύρονται και καταριούνται το γεγονός της Θείας Γεννήσεως, θεωρώντας τον ερχομό του Θεού στον κόσμο ως το χειρότερο κακό για την ανθρωπότητα. Πρόκειται για κάποια σύγχρονα κατάλοιπα του λεγομένου «ευρωπαϊκού διαφωτισμού», ο οποίος, όπως είναι γνωστό, με κομπασμό υποσχέθηκε στην ανθρωπότητα «σωτηρία» χωρίς Θεό, φέρνοντας δυστυχώς τα αντίθετα αποτελέσματα, σκοταδισμό, μίσος, αίμα, αδυσώπητη αντιπαλότητα και πάνω απ' όλα δύο παγκοσμίους πολέμους στη γηραιά ήπειρο με περισσότερα από 100.000.000 νεκρούς. Μόνο που αυτά τα «διαφωτιστικά» κατάλοιπα έχουν το «θεό» τους, μάλλον τους «θεούς» τους, και θέλουν να μας σώσουν με εκείνους. Ομιλούμε για τους απανταχού της γης λάτρεις των

αρχαίων ξεχασμένων παγανιστικών «θεών», τους νεοπαγανιστές, οι οποίοι έχουν έναν μεγάλο στόχο, να εκθρονίσουν τον αληθινό Θεό και να ενθρονίσουν στη θέση του τους ανύπαρκτους, αισχρούς και γελοίους «θεούς» της προχριστιανικής ειδωλολατρίας.

Γνωρίζουν οι ίδιοι πολύ καλά πως η αρχή του τέλους των ψεύτικων παγανιστικών «θεών» υπήρξε η είσοδος στον κόσμο του Θεού Λόγου, του αληθινού Θεού. Αυτό βεβαιώνει η ιστορική αλήθεια και δεν επιδέχεται καμιά αμφισβήτηση. Γι' αυτό και τους καταλαμβάνει δαιμονική μανία και ψυχοπαθολογικός οίστρος κατά τις άγιες εορτές της Εκκλησίας μας. Μέσα στη σκοτοδίνη τους επιχειρούν να μειώσουν και να συκοφαντήσουν το Λυτρωτή μας Χριστό, διαδίδοντας διάφορα γελοία επιχειρήματα, τα οποία, ανασύρουν από το σκουριασμένο και αραχνιασμένο οπλοστάσιο των «διαφωτιστών» του παρελθόντος.

Ένα από τα πολλά παραδοξολογήματά τους είναι η συσχέτιση της εορτής των Χριστουγέννων με τη γέννηση του «ημίθεου» Ηρακλή της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας και με τη λατρεία του ιρανικού «θεού» Μίθρα. Παίρνουν αφορμή να συσχετίσουν τη μεγάλη εορτή με τις εν λόγω παγανιστικές «θεότητες» από μόνο το γεγονός ότι συμπίπτουν οι εορτές τους χρονικά. Είναι αλήθεια πως η εορτή των Χριστουγέννων καθιερώθηκε επί πάπα Δάμασου στη Δύση στα τέλη του 4^{ου} αιώνα στις 25 Δεκεμβρίου (ως τότε εορτάζονταν στις 6 Ιανουαρίου μαζί με τη Βάπτιση), για να αναχαιτισθούν οι παγανιστικές εορτές, του **Αήττητου Ήλιου** (Sol Invictus), στις οποίες έπαιρναν μέρος και πολλοί χριστιανοί, που εορτάζονταν κατά το χειμερινό ηλιοστάσιο. Η Ηλιολατρία είναι μια μορφή θρησκευτικής πίστης των ύστερων χρόνων της αρχαιότητας, στην οποία συνενώθηκαν οι λατρείες επί μέρους «ηλιακών θεοτήτων» με κυριότερες τις λατρείες του Ηρακλή και του Μίθρα. Η λατρεία του ηλιακού δίσκου αναπτύχθηκε στους λεγόμενους αυτοκρατορικούς χρόνους της

Ρωμαιοκρατίας, ως μια μορφή μονοθεϊστικής πίστης, που ήταν απαιτητικό αίτημα των χρόνων εκείνων (βλ. Π. Τρεμπέλα Μυστηριακαί θρησκείαι και Χριστιανισμός, Αθήναι 1932, σελ. 23).

Όμως καμιά συσχέτιση της παγανιστικής ηλιολατρίας δε μπορεί να γίνει με το ιστορικό γεγονός της Γεννήσεως του Χριστού. Οι «ηλιακές θεότητες» δεν έχουν καμιά σχέση με το υπέροχο θείο πρόσωπο του Σαρκωμένου Θεού μας. Αυτά τα παράδοξα «θεϊκά» φανταστικά πλάσματα είναι απόλυτα ξένα από τη φύση του Θεού Λόγου. Για του λόγου το αληθές παραθέτουμε σύντομη παράθεση της μυθολογικής εξιστόρησής τους για να καταλάβουν οι αναγνώστες μας τη διαφορά του γλυκύτατου Ιησού με τον Ηρακλή και το Μίθρα, που επιχειρούν οι παγανιστές να μας πείσουν ότι η Γέννησή Του είναι «κακέκτυπο δάνειο» της γέννησης του Ηρακλή και του Μίθρα.

Ο Ηρακλής υπήρξε καρπός αισχρής μοιχείας του «θεού» Δία με τη θνητή όμορφη Αλκμήνη, σύζυγο του βασιλιά των Θηβών Αμφιτρύωνα. Ο ερωτομανής ψευτοθεός έβαλε στο μάτι την θελκτική βασίλισσα και ζητούσε ευκαιρία να την κατακτήσει ερωτικά. Όταν κάποτε ο σύζυγός της βρισκόταν σε κάποια εκστρατεία, μεταμορφώθηκε, πήρε τη μορφή του συζύγου της και μπήκε στην κρεβατοκάμαρά τους, ως κοινός απατεώνας. Ήταν τέτοιο το ερωτικό του πάθος, που επιμήκυνε ο άθλιος τη νύχτα σε τριπλό χρόνο (τριέσπερο). Από αυτή την εμετική μίξη γεννήθηκε ο Ηρακλής. Όταν γύρισε από την εκστρατεία ο Αμφιτρύων και πληροφορήθηκε την εγκυμοσύνη της Αλκμήνης θέλησε να τη σκοτώσει. Τότε συνέβη το απροσδόκητο: Ο ερωτομανής και απατεώνας «θεός» κατακεραύνωσε το ατυχή απατημένο σύζυγο. Μετά τη μοιχεία ακολούθησε άδικος φόνος! Αυτό την ανόητη και ανήθικη μυθολογική πίστη βρήκαν οι νεοπαγανιστές να τη συσχετίσουν με τη Γέννηση του Χριστού!

Ο Μίθρας ανήκει στη μυθολογική παράδοση των Ιρανών και ανήκει στις λεγόμενες «ηλιακές θεότητες» (βλ. Ξενοφ. Κύρου Παιδ.8,3,12. 24-8).

Η λατρεία του εντάχθηκε στη ζωροαστρική λατρεία. Γεννήθηκε (υποτίθεται) στις 25 Δεκεμβρίου από έναν βράχο, τον οποίο περιμάζεψαν βοσκοί. Αναδείχτηκε ο αγαπημένος του ύψιστου «θεού» Αχούρα Μάζδα και καταστάθηκε μεσάζων των ανθρώπων. Το κακό στον κόσμο προξενούσε το πρώτο δημιούργημα του Αχούρα Μάζδα, ο άγριος ταύρος. Ο Μίθρας τον φόνευσε και κατέστη έτσι σωτήρας της ανθρωπότητας. Θεωρούνταν «θεός» του φωτός και του δικαίου. Μέσω των μυστηρίων του οι άνθρωποι κατακτούσαν την μετά θάνατον ζωή και ευδαιμονία. Οι πιστοί του τον ανέμεναν ως μελλοντικό κριτή του κόσμου, όπου θα ανταμείψει τους καλούς, τους δε κακούς θα παραδώσει στον κακό «θεό» Αριμάν να τους εκμηδενίσει (βλ. W.R. Haliday, The pagan Background of early Christianity, Liverp. 1928, σελ.282).

Η μυστηριακή θρησκεία του Μίθρα όντως έχει αρκετά στοιχεία, που την κάνουν να ξεχωρίζει από όλες τις αρχαίες ειδωλολατρικές θρησκείες. Ο λανθάνων μονοθεϊσμός, η θεώρηση του κακού στον κόσμο, η έννοια του σωτήρα, τα πλείστα ηθικά στοιχεία και η εσχατολογία του, τον έκαναν ίσως τον πιο ισχυρό αντίπαλο του Χριστιανισμού στα πρωτοχριστιανικά χρόνια. Αφότου η λατρεία του Μίθρα εισήχθη από τον αυτοκράτορα Αυρηλιανό (274 μ.Χ.) ως επίσημη θρησκεία στη Ρώμη και ταυτίστηκε με τη λατρεία του ηλιακού δίσκου ως Αήττητος Ήλιος (Sol Invictus), και από τον Διοκλητιανό (307 μ.Χ.) κατέστη αυτοκρατορική λατρεία και επίσημη λατρεία του ρωμαϊκού στρατού τα πράγματα πήραν άλλη τροπή. Στις 25 Δεκεμβρίου λάβαιναν χώρα σε ολόκληρη την αυτοκρατορία μεγαλόπρεπες εορταστικές φιέστες, όπου έπαιρναν μέρος και πολλοί χριστιανοί. Γι' αυτό και η Εκκλησία αναγκάστηκε να ορίσει την ημέρα αυτή ως εορτή των Χριστουγέννων στη Ρώμη, όπως προαναφέραμε, προκειμένου να αποσπάσει από την οργιαστική μιθραϊκή λατρεία τους πιστούς Της. Και το κατάφερε!

Παρ' όλες τις εξωτερικές ομοιότητες των «Μιθρουγέννων» με τα Χριστούγεννα, καθώς και κάποιων άλλων στοιχείων του Μιθραϊσμού με το Χριστιανισμό, στην ουσία υπάρχει αγεφύρωτο χάσμα μεταξύ τους. Υποστηρίζουν οι νεοπαγανιστές ότι οι χριστιανοί αντέγραψαν τη θρησκεία του Μιθραϊσμού και την προσάρμοσαν στο Χριστιανισμό. Θέλουν να ξεχνούν όμως ότι ο Μιθραϊσμός ως θρησκεία και ιδιαίτερα τα λεγόμενα «μυστήρια του Μίθρα», από τα οποία αντλούμε τα περί του Μίθρα δόγματά του, είναι μεταγενέστερος του Χριστιανισμού τουλάχιστον κατά διακόσια χρόνια (βλ. Β. Ιωαννίδη Ο Μυστικισμός του Απ. Παύλου, Αθήναι 1957, σελ.86)! Ο Μιθραϊσμός συγκροτήθηκε και συστηματοποιήθηκε ως θρησκεία τον 3^ο μ. Χ. αιώνα. Οι μεγάλοι ερευνητές J. Grill και F. Cumont απέδειξαν πως όχι μόνο δεν επέδρασε ο Μιθραϊσμός στον Χριστιανισμό, αλλά το αντίθετο συνέβηκε: τα μιθραϊκά μυστήρια έλαβαν βασικές χριστιανικές επιδράσεις (βλ. Π. Τρεμπέλα Απολογητικά Μελέται, том. Ε', σελ.101, Αθήναι 1962).

Η κακοποίηση της ιστορικής επιστήμης είναι το κοινό γνώρισμα όλων των εχθρών του Χριστιανισμού, με προεξάρχοντες στις μέρες μας τους νεοπαγανιστές. Η πανούργα διαστρέβλωση της ιστορικής αλήθειας είναι το ισχυρότερο όπλο τους. Εκμεταλλεύονται την ιστορική άγνοια της πλατιάς μάζας των ανθρώπων ρίχνουν τα συνθήματά τους και πλανούν τους αδαείς.

Οι κοπιαστικές προσπάθειες των εχθρών του Χριστού να συκοφαντήσουν το θείο πρόσωπό Του και την αγία Εκκλησία Του έχουν μηδαμινά αποτελέσματα διότι το ψέμα και η απάτη έχουν περιορισμένη δύναμη. Εν προκειμένω η απόπειρα των νεοπαγανιστών να μας πείσουν ότι η μεγάλη εορτή των Χριστουγέννων είναι κλεμμένο δάνειο από τις αρχαίες ελληνικές και ιρανικές μυθολογικές παραδόσεις πέφτει στο κενό. Δεν πείθει ούτε τους ίδιους που διαδίδουν αυτές τις ανοησίες. Οι φυσιολατρικές εορτές του χειμερινού ηλιοστασίου, τις οποίες ανάμειξαν με τις αρχαίες

παγανιστικές εορτές των «ηλιακών θεοτήτων» Ηρακλή και Μίθρα, δεν είναι τίποτε περισσότερο από πανάρχαιες μαγικές τελετουργίες, των αρχαίων με σκοπό τη διάσωση του ήλιου από την καθοδική του πορεία! Το γεγονός αυτό αποτρέπει την προσέλκυση οπαδών στις ανόητες τελετουργίες τους. Οι τηλεοπτικές κάμερες είναι ο αψευδής μάρτυρας αυτής της σκληρής για τους παγανιστές πραγματικότητας.

Ο Ιησούς Χριστός δε μπορεί να έχει την παραμικρή σχέση με κανέναν από τους παγανιστικούς «θεούς». Πρώτιστα ο Χριστός είναι υπαρκτό ιστορικό πρόσωπο και εκείνοι ανύπαρκτα όντα, τερατώδεις νοητικές συλλήψεις ευφάνταστων και εν πολλοίς διεστραμμένων πνευματικά ανθρώπων. Η ποιοτική επίσης διαφορά μεταξύ του Χριστού και όλων των παγανιστικών «θεοτήτων» είναι κυριολεκτικά χαώδης. Ουδεμία σχέση υπάρχει μεταξύ του απόλυτα αγαθού, αναμάρτητου και απαθούς Ιησού Χριστού και των άθλιων, παθιασμένων, ανήθικων και γελοίων «θεοτήτων» της ποικίλης ειδωλολατρίας.

Ο Σαρκωμένος Λόγος, ο αληθινός Θεός μας **«εκ νυκτός έργων εσκοτισμένης πλάνης ιλασμόν ημίν (εποίησεν)»** (κατά τον υμνογράφο των Χριστουγέννων). Φώτισε τις ανήλιες και ζοφώδεις, εξ' αιτίας της αμαρτίας, καρδιές μας, διώχνοντας την πλάνη και τη σκοτοδίνη. Γι' αυτό και εμείς οι χριστιανοί είμαστε όντως «Ηλιολάτρες», μόνο που ο Ήλιος που λατρεύουμε, δεν είναι ο υλικός και αναίσθητος ηλιακός δίσκος του ουράνιου στερεώματος, αλλά ο ζωντανός Ήλιος της Δικαιοσύνης, ο Υιός και Λόγος του Θεού του ζώντος, ο Οποίος, για χάρη της σωτηρίας μας, **«σάρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»** (Ιωάν.1,14). Αυτό το μέγα ιστορικό γεγονός εορτάζουμε λαμπρά την αγία αυτή ημέρα, πλημμυρισμένοι από άρρητη αγαλλίαση, όπως αρμόζει στην υποδοχή του Θείου Λυτρωτή μας!